Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 1 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

Ympäristövaliokunnalle

Demeca Oy:n asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen HE 189/2024 vp

Tiivistelmä

Demeca Oy esittää lakiesityksen palauttamista valmisteluun siihen liittyvien puutteiden vuoksi. Paras menettelytapa olisi siirtää maatalouden biokaasulaitokset ympäristönsuojelulain liitteen 2 mukaisiin rekisteröitäviin toimintoihin, mutta rekisteröintiin liittyvä asetus tulee valmistella osana lakiesitystä. Rekisteröintimenettely hyvin toteutettuna on hallituksen esityksessä esitettyä selkeämpi, sujuvampi ja ympäristönsuojelullisesti parempi menettely. Lausunnon liitteenä on hahmotelma valtioneuvoston asetuksesta maatalouden biokaasulaitoksille.

Hallituksen esityksen mukaisen lainsäädännön kanssa voidaan toimia, mutta se ei käytännössä kevennä sääntelyä. Valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) tulisi päivittää, sillä se on vanhentunut päästövähennystekniikoiden huomioinnin osalta.

Johdanto

Demeca Oy kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta toimittaa kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Demeca Oy on suomalainen biokaasulaitosvalmistaja ja biometaanin jakelija liikenteeseen. Demeca on rakentanut/rakentamassa 34 biokaasulaitosta Suomeen. Maatalousbiokaasulaitosten toimittajana Demecalla on käsitys toimialasta laajemminkin ja myös Ruotsin biokaasumarkkinasta ja lainsäädännöstä.

Demecan asiantuntijalausunto koskee vain maatalouden biokaasulaitoksia. Muilta osin Demecalla ei ole lausuttavaa hallituksen esitykseen.

Asiantuntijalausunto on jaettu kolmeen osaan ja liitteeseen:

- Lakiesitys, jossa ehdotetaan käytännön kannalta tarkoituksenmukaisempi ja parempi lakiteksti
- Lakiesityksen perustelut
- Hallituksen esityksen arviointi, jossa käydään läpi hallituksen esityksen vaikutuksia biokaasutoimialaan

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 2 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

- Liite: Hahmotelma valtioneuvoston asetukseksi maatalouden biokaasulaitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista

Lakiesitys

Ympäristönsuojelulain muutosesitys koskien maatalouden biokaasulaitoksia on suositeltavaa palauttaa takaisin valmisteluun.

Demeca esittää nykyistä ympäristönsuojelulakia muutettavaksi seuraavasti:

Muutetaan ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohta 13 f) muotoon:

f) Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista lukuun ottamatta liitteen 2 kohdan 9 mukaista toimintaa

Lisätään ympäristönsuojelulain liitteeseen 2 *REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNAT* kohta

9. Biokaasulaitokset, joissa käsitellään maataloustuotannossa muodostunutta eläinten ulostetta, virtsaa ja lantaa, jätenumero 02 01 06, maataloudessa ja puutarhataloudessa muodostuneita kasvijätteitä, jätenumero 02 01 03, sekä ympäristönhoidossa muodostuneita ympäristölle haitattomia jätteitä, (kuten järvien niitossa muodostunutta kasvimassaa), jätenumero 20 03 99 sekä tarkoituksella biokaasulaitoksia varten viljeltyjä kasveja ja joiden vuotuinen käsittelykapasiteetti on 400 – 35 000 (tai 20 000) tonnia vuodessa.

Tehdään lakiin ympäristövahinkorahastosta sekä jätelakiin tarvittavat viittaukset ja muutokset.

Säädetään valtioneuvoston asetus maatalouden biokaasulaitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista. **Valtioneuvoston asetus tulee valmistella osana lakiesitystä.**

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) päivitetään etäisyysvaatimusten osalta.

Hallituksen esityksen mukainen laki ei käytännössä kevennä sääntelyä, mutta se ei myöskään suoraan estä toimintaa.

Lakiesityksen perustelut

Demecan tiedossa ei ole yhtään tapausta, jossa biokaasulaitosten ympäristönsuojeluvaatimukset olisivat olleet ongelmallisia maatiloille. Biokaasulaitosten

ympäristönsuojeluvaatimuksia ei ole tarpeen laskea. Sen sijaan menettelyjen kesto ja viranomaisen heikko tietämys aiheesta ovat olleet ongelmallisia useita kertoja. Myös eläinsuojan ja biokaasulaitoksen yhteisen ympäristöluvan pitkä käsittelyaika on aiheuttanut ongelmia biokaasulaitosten ympäristönsuojelulain mukaiselle hyväksyntäprosessille.

Elinkeino- ja viranomaistoiminta vaativat hyvin toimiakseen selkeää ja tarkoituksenmukaista sääntelyä. Nykyisellään lainsäädännössä on ollut tulkintaepäselvyyksiä ja ne jatkuisivat osin myös hallituksen esityksen mukaisessa tilanteessa. Demecan lakiesityksessä on esitetty selkeä raja ympäristöluvan- ja rekisteröinnin varaisen toiminnan välille, jolloin oikeustila on ennakoitava ja tasapuolinen.

Tässä lausunnossa esitetyn lain mukaisena maatalouden biokaasulaitoksia kohdeltaisiin yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea. Samalla viranomaisten työmäärä vähentyisi, kun biokaasulaitoksille olisi säädetty selkeät kriteerit valtioneuvoston asetuksella. Yhtenäiset ja kattavat kriteerit edistäisivät biokaasulaitosten ympäristönsuojelun tason parantamista koko Suomessa.

Selkeä, ennakoitava ja nopea viranomaisprosessi edistäisi biokaasulaitosten rakentamista ja siten myös uusiutuvan energian tuotantoa ja maatalouden metaani- ja muiden päästöjen vähentämistä. Lakiesitys siis tukisi osaltaan myös kansallisia ilmastotavoitteita.

Demecalla on maatalouden biokaasuasiakkaita sekä Suomessa että Ruotsissa. Nykyisellään Ruotsin lainsäädäntö on huomattavasti yritysystävällisempää ja biokaasun tuotantoa tukevampaa kuin Suomen lainsäädäntö. Esitetty lakimuutos pienentäisi Suomen ja Ruotsin kilpailukykyeroa biokaasulaitosinvestointien osalta.

Ympäristönsuojelulaki sisältää jo nykyisellään asetuksenantovaltuutuksen maatalouden biokaasulaitoksille (10 §), rajauksen rekisteröintimenettelylle, mikäli toiminnasta voi aiheutua naapuruussuhdelaissa tarkoitettu kohtuutonta rasitusta (27 §), rajauksen rekisteröintimenettelylle pohjavesialueilla (28 §) sekä valvonnan menettelytavat, joissa rekisteröitävä toiminto sijaitsee samalla alueella luvanvaraisen toiminnan kanssa (189 §).

Esitetty lakimuutos edistäisi elinkeinovapautta, koska se nopeuttaisi maatalouden biokaasulaitosten hyväksyntämenettelyä. Esitetyllä rajauksella biokaasulaitosten koko on pieni verrattuna keskisuuriin energiantuotantolaitoksiin, jotka ovat nykyisellään rekisteröitäviä.

Esitetty lakimuutos tarkoittaisi maatalouden biokaasulaitoksille enintään 60 vuorokauden hyväksyntämenettelyä, mikä on huomattavasti nopeampi kuin hallituksen esityksen mukainen menettelyn kesto. Viranomaiselle jäisi kuitenkin käytännössä sama aika asian käsittelyyn, koska rekisteröintimenettelyssä ei ole erillistä kuulemisvaihetta.

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 4 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

Rekisteröintiin liittyvä valtioneuvoston asetus tulee kuitenkin valmistella osana lakiesitystä, jotta säädettävä laki ei aiheuta epätoivottuja vaikutuksia. Rekisteröintimenettely on kannatettavin menettely, mikäli siihen liittyvä valtioneuvoston asetus on säädetty hyvin. Mikäli valtioneuvoston asetus ei ole toimiva, siinä on esimerkiksi säädetty etäisyysvaatimuksista ottamatta huomioon toiminnan todellisia ympäristövaikutuksia, niin silloin ympäristölupa- tai ilmoitusmenettely ovat parempia menettelytapoja.

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) ei huomioi biokaasulaitoksia hajupäästöjen vähennystekniikkana, joten asetus asettaa eri toiminnanharjoittajat epätasa-arvoiseen asemaan. Asetusta tulisi muuttaa toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun sallimiseksi.

Hallituksen esityksen sisällöstä

Tämän osion otsikointi viittaa hallituksen esityksen otsikointiin

1 Asian tausta ja valmistelu

1.3 Biokaasulaitokset

Hallituksen esityksen mukaan HE:n mukaisella lakiesityksellä on tarkoitus sujuvoittaa biokaasulaitosten perustamista ja selventää lain tulkintaa. Tavoite on hyvin kannatettava, mutta ehdotetulla lakimuutoksella tavoite ei toteudu. On huomattavan suuri riski, että ehdotettu lakimuutos vain aiheuttaa käytännössä aiempaa suurempia tulkintaepäselvyyksiä ja siten jopa hidastaa laitosten perustamista. On myös huomioitava, että suuri, ellei jopa suurin osa maatilojen ja maatalouden potentiaalisesti rakennettavista biokaasulaitoksista jää suunnitellun lakimuutoksen ulkopuolelle. Siten esitetyllä rajauksella ei voida edes teoriassa sujuvoittaa suurta osaa maatilojen biokaasulaitosten perustamista.

HE:ssä viitataan hallitusohjelman tavoitteisiin biokaasusta. **Hallitusohjelman tavoitteet ovat erinomaiset. Esitetyllä lakimuutoksella hallitusohjelman tavoitteita ei kuitenkaan saavuteta.** Hallitusohjelman tavoitteet olisivat kuitenkin selvästi helpommin saavutettavissa hyvällä lainsäädännöllä.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.3 Biokaasulaitokset

Hallituksen esityksessä biokaasulaitoksien nykytilaa, vaikutuksia ja lainsäädäntöä on arvioitu pääsääntöisesti hyvin. Arviossa on kuitenkin myös merkittäviä puutteita.

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 5 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

Hallituksen esityksen mukaisesti lähivuosina toiminnan aloittaa arviolta 70–80 maatilan biokaasulaitosta. HE:ssä ei ole kuitenkaan arvioitu kuinka suuri osuus näistä tulisi ilmoituksenvaraisten eläinsuojien yhteyteen ja kuinka suuri osuus muille tiloille. Hallituksen esityksestä ei siis saa selville millaista yritysmäärä esitetty lakimuutos koskee. Esimerkiksi vuonna 2023 laitettiin aluehallintovirastoihin vireille 7 kappaletta eläinsuojien lähelle perustettavan biokaasulaitoksen ympäristölupahakemusta (lähde ylupa.avi.fi, 4.12.2024).

AVI:n luvittamille maaseutuyrityksille ei esitetä hallituksen esityksessä kevennystä ympäristönsuojelulain mukaisiin menettelyihin, vaikka suurin potentiaali biokaasulaitosten rakentamiseen on suuremmilla eläintiloilla. Demecalla ei ole tilastotietoa AVI:n luvittamista eläinsuojista, mutta aluehallintovirastoissa on vuoden 2014 marraskuulta lähtien (asiakirjojen julkaisuajankohdan mukaisesti) ollut käsiteltävänä 684 ympäristönsuojelulain mukaista hakemusta, joissa aiheena on eläinsuoja (lähde ylupa.avi.fi, 4.12.2024).

Toiminnan sijoittumisen kannalta biokaasulaitosten olennaisin ympäristövaikutus on haju. Hallituksen esityksen teksti on kirjoitettu siten, että siitä saa herkästi väärän mielikuvan. HE:n mukaisesti *Biokaasulaitoksen käyttöönoton seurauksena lannanlevityksen aikainen haju saattaa vähentyä, mutta laitoksen syötteiden vastaanotto ja varastointi piha-alueella voivat lisätä hajua kyseisten paikkojen läheisyydessä*. Ihminen aistii hajua vain ilmassa olevien molekyylien vaikutuksesta. **Biokaasulaitoksen myötä lannan levityksen hajut reaalisesti poistuvat ja myös tilakeskusten hajut vähentyvät, koska ilmassa olevien hajuna aistittavien molekyylien määrä vähenee.** Vaikka maatilan biokaasulaitokselle tuotaisiin ulkopuolelta lantaa, niin todennäköisemmin tilan hajut vähentyvät verrattuna tilanteeseen, ettei tilalle tuoda esimerkiksi materiaalia ulkopuolelta, mutta tilalla ei ole biokaasulaitosta. Käytännön esimerkin kautta kyse on siitä, että biojätteet haisevat, mutta biojätteestä tehdyn mullan haju on mietoa mullan tuoksua. Sama tapahtuu biokaasulaitoksissa, mutta vain nopeammassa ajassa.

Hallituksen esityksen arvioinneissa ei ole huomioitu myöskään laitosten kokoluokkaa. 20 000 tonnin syötemäärä ylittyy jo nykyisellään Suomen suurimmilla maatiloilla. Mikäli kaikki syötteet tuotaisiin ulkopuolelta, niin 20 000 tonnin vuotuinen syötemäärä tulee vastaan jo yhdellä päivittäisellä perävaunuajoneuvoyhdistelmällä.

Demecalla ei ole tiedossa, että yksikään maataloussyötteitä käyttävä biokaasulaitos olisi aiheuttanut hajuhaittaa. Sen sijaan ainakin kuusi muuta biokaasulaitosta on aiheuttanut uutiskynnyksen ylittävää hajuhaittaa. Näissä tapauksissa kyse ei ole itse biokaasulaitoksen aiheuttamista hajuista, vaan biokaasulaitokselle toimitettavien syötteiden hajusta. Nämä syötteet ovat olleet muun muassa erilliskerättyjä biojätteitä a

Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

jätevesilietteitä. Koska hallituksen esityksessä käsitellään vain lantaa ja kasveja käsitteleviä biokaasulaitoksia, niin niissä ei voi muodostua vastaavaa hajua.

3 Tavoitteet

Hallituksen esityksen tavoitteeksi on kirjattu: *Lisäksi esityksen tavoitteena on selkeyttää oikeustilaa ja keventää menettelyä ilmoituksenvaraisten eläinsuojien yhteyteen perustettavien biokaasulaitosten osalta*. Esityksen mukaiseen lakiin sisältyy useita oikeustilan epäselvyyksiä, joten tavoiteltu selkeytys ei toteudu. Myös menettelyn keventyminen on vähäistä, koska merkittävä osa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisista on käsitellyt jo nykyisellään biokaasulaitosten ympäristölupahakemukset 120 vuorokaudessa. Tavoite jää puolitiehen myös siksi, että biokaasulaitosten luvitus kestää aluehallintovirastoissa kuntia kauemmin ja hallituksen esitys ei esitä luvituksen nopeuttamista AVI:en luvittamille kohteille.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.3 Biokaasulaitokset

Keskeiset ehdotukset on kirjattu hyvin. Sen sijaan teksti jättää monia oikeudellisia kysymyksiä auki.

Esityksessä jää auki mitä tarkoitetaan biokaasulaitoksen perustamisella eläinsuojan yhteyteen. Perustetaanko biokaasulaitos eläinsuojan yhteyteen, jos biokaasulaitoksen ja eläinsuojan omistavat eri yritykset ja ne voivat toimia tai olla toimimatta toisiaan hyödyntäen? Suuri kysymys on myös sellainen tilanne, jossa eläinsuojan ja biokaasulaitoksen omistaa sama yritys tai henkilö, mutta biokaasulaitokseen tuodaan lantaa myös muualta? Voiko biokaasulaitokselle hakea ympäristölupaa varmuuden vuoksi myös sellaiselle tilanteelle, että lantaa vastaanotettaisiin myös muualta, vaikka tiedossa olevassa lähitulevaisuudessa lantaa ei otettaisikaan muualta vastaan? Entä jos eläinsuoja ja biokaasulaitos päätettäisiin myöhemmin eriyttää eri yhtiöiksi? Hallituksen esityksen ongelma on tässä kohdin erityisesti se, että esitys ei huomioi mitenkään muuttuvaa toimintaympäristöä, jossa investoivat tilat siirtyvät ilmoitusmenettelystä ympäristöluvanvaraisiksi, jolloin samaa biokaasulaitosta koskien joutuu maksamaan useaan kertaan viranomaismaksut. Epäselväksi jää myös se, miten laki vaikuttaisi alle ilmoituskynnyksen olevat eläinsuojien toimintaan, mikäli niiden lähelle rakennettaisiin biokaasulaitos.

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 7 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.3 Biokaasulaitokset

4.2.3.1 Ympäristövaikutukset

Maatalouden biokaasulaitosten positiiviset ympäristövaikutukset on kirjoitettu pääsääntöisesti hyvin. Sen sijaan laitosten ympäristöongelmiksi on laitettu virheellisiä väittämiä. Esimerkiksi lause *Lisäksi mädätteen varastoiminen aiheuttaa hajuhaittoja, riskin ravinnevalumille ja päästöille ilmaan* on kokonaan väärä. Mädätteen varastointi ei voi aiheuttaa hajuhaittoja, koska mädäte ei aiheuta hajua edes varastopaikan lähellä. Mikrobit käyttävät ravinnokseen hajua muodostavat yhdisteet, joten hajua ei voi enää muodostua. Lannan ja orgaanisten lannoitteiden varastoinnista on säädetty nitraattiasetuksella (1250/2014). Nitraattiasetuksella säädetään varastoinnin teknisistä vaatimuksista sekä kaasumaisista päästöistä. Lainsäädännön mukaisia päästöjä ei voida katsoa tässä yhteydessä päästöiksi. Mikäli lannan ja orgaanisten lannoitteiden varastoinnin päästöjä haluttaisiin vähentää, niin se tulisi tehdä nitraattiasetusta muuttamalla. Lainvastainen toiminta voi luonnollisesti aiheuttaa päästöjä, mutta on ongelmallista, mikäli ministeriö esittää toimialan olevan lähtökohtaisesti valmis lain vastaiseen toimintaan.

Biokaasulaitoksiin liittyvä suurin ympäristöongelma on biokaasulaitosten vielä vähäinen määrä, koska siten merkittävä määrä mahdollisia päästövähenemiä jää saavuttamatta.

4.2.3.2 Taloudelliset vaikutukset

Hallituksen esityksessä ei nosteta esille merkittävintä ympäristönsuojelulaista seuraavaa haitallista taloudellista vaikutusta. Suurin vaikutus on aluehallintovirastoissa kestävällä pitkällä käsittelyajalla. Koska laitosten investointituen voi saada vasta ympäristölupapäätöksen jälkeen ja investointitukia myönnetään joitakin kertoja vuodessa, niin kokonaisuudessaan ympäristönsuojelulaki viivästyttää investointia vuoden investointipäätöksestä. Teoriassa maatilat voisivat hakea ympäristölupaa ennen investointipäätöstä, mutta koska AVI:n myöntämä lupa tulee konsulttimaksut huomioiden maksamaan useita tuhansia euroja, niin lupia ei haeta käytännössä etukäteen. Suurimpien suomalaisten eläintilojen omien lantojen määrä ylittää 20 000 tonnia vuodessa, jolloin niiden lantoja käsittelevän biokaasulaitoksen lupa maksaisi erikseen haettuna 19 200 euroa (VnA 391/2024, liitteen Maksutaulukko kohta *3.1 Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 1 tarkoitetut luvat toiminnan mukaan* taulukko 2 *Muut laitokset,* kohta 13. *Jätteiden ammattimainen tai laitosmainen käsittely sekä jätevesien käsittely* alakohta f) *Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e* tarkoitettu *jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista*).

Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

Hallituksen esitys ei huomioi myöskään viranomaisasiointiin käytettävän työmäärän taloudellisia vaikutuksia. Lupia käsittelevien viranomaisten tietämys biokaasusta on tyypillisesti vähäistä, joten heidän opastamiseensa menee huomattavan paljon työaikaa.

Mikäli maatalouden biokaasulaitokset siirrettäisiin rekisteröintimenettelyyn, niin sillä olisi huomattava positiivinen taloudellinen vaikutus verrattuna hallituksen esityksen mukaiseen tilanteeseen. Rekisteröintimenettely on huomattavasti nopeampaa, jolloin investointi olisi mahdollista tehdä oikea-aikaisemmin, viranomaisen opastamineen menisi vähemmän työaikaa ja kolmanneksi lupamaksut olisivat pienemmät. **Hyötyjen saavuttaminen edellyttää kuitenkin hyvää valtioneuvoston asetusta, joten laki ja asetus tulee valmistella saman aikaisesti.** Mikäli lakia ja asetusta ei valmisteltaisi samaan aikaan, niin rekisteröintimenettelyn vaikutuksia ei voitaisi arvioida etukäteen ja pahimmassa tapauksessa rekisteröintimenettely johtaisi taloudellisesti huonompaan tilanteeseen.

4.2.3.3 Vaikutukset viranomaisiin

Hallituksen esitys yliarvio positiiviset vaikutukset kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille. Esitetty laki on epäselvä esimerkiksi siinä mitä tarkoitetaan eläinsuojan yhteyteen perustamisella. Siten on riski, että oikeustila tulee vain epäselvemmäksi, jolloin viranomaisten työmäärä lisääntyy. Lain rajoitteiden vuoksi jopa merkittävä osa kunnan valvomien eläinsuojien omistajista hakisi biokaasulaitokselle ympäristölupaa ilmoituspäätöksen sijaan, jolloin viranomainen ei saisi kevennystä hallinnolliseen työhönsä.

Mikäli maatalouden biokaasulaitokset siirrettäisiin rekisteröintimenettelyn piiriin, niin silloin viranomaisten hallinnollinen työ vähentyisi merkittävästi ja myös oikeustila olisi huomattavasti selkeämpi. Selkeys edellyttää kuitenkin lain ja asetuksen samanaikaista valmistelua, jotta lopputulos ei poikkea tavoitellusta.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

5.1.3 Biokaasulaitokset

Biokaasualan toimijat ovat esittäneet, että maatilamittaluokan biokaasulaitosten tulisi olla rekisteröintimenettelyssä, kuten hallituksen esityksessä todetaankin. Hallituksen esityksessä on kuvattu menettelytapa ja sen hyödyt oikein. Sen sijaan hallituksen esityksessä on laitettu rekisteröintimenettelyn ongelmiksi sellaisia asioita, mitkä eivät ole ongelmia.

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 9 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

Hallituksen esityksen mukaisesti rekisteröintimenettelyssä ei olisi mahdollista ottaa huomioon paikallisia olosuhteita. Lause on osin harhaanjohtava, koska rekisteröintimenettelyyn on sisäänrakennettu paikallisten olosuhteiden huomiointi. Ensiksi rekisteröintimenettelyä ei voi soveltaa, vaan toiminnalle on oltava ympäristönsuojelulain 27.2 §:n mukaisesti ympäristölupa, mikäli toiminnasta saattaa aiheutua naapuruussuhdelaissa tarkoitettu kohtuuton rasitus. Toisekseen rekisteröintimenettelyä ei voida soveltaa myöskään pohjavesialueilla, vaan sielläkin tarvitaan ympäristölupa ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisesti. Siten ongelmallisimmat kohteet kuuluisivat suoraan ympäristöluvan piiriin, jossa tehtäisiin laajempaa tapauskohtaista harkintaa.

Rekisteröitävien toimintojen valtioneuvoston asetuksiin on säädetty paikallisten olosuhteiden huomiointi. Sekä VnA:ssa betonituotetehtaiden ympäristönsuojeluvaatimuksista (858/2018), VnA:ssa polttoaineen jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista, ns JANO-asetus (314/2020) että VnA:ssa keskisuurten energiantuotantolaitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista, ns. PIPO-asetus (1065/2017) säädetään toiminnan sijoittumisesta seuraavasti:

Toiminnan sijoittaminen
Toiminnan sijoittamisesta säädetään ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ssä.

Tuo identtinen teksti löytyy asetusten 3, 4 ja 7 §:istä. Käytännössä säännös tarkoittaa sitä, että toiminta tulee sijoittaa asialliseen paikkaan eikä sijoittamista saa tehdä asemakaavan vastaisesti. On epäuskottavaa, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei osaisi arvioida maatalouden biokaasulaitoksen sijoittamispaikan asianmukaisuutta, kun lainsäätäjä luottaa samoihin viranomaisiin keskisuurten energiantuotantolaitosten, betonituotetehtaiden ja jakeluasemien osalta. Lainsäätäjä luottaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen arvostelukykyyn toiminnan sijoittumisesta myös kiitoteiltään kahden kilometrin mittaisten pienlentokenttien, ampumaratojen ja jätteen käsittelyn osalta. Näille ei ole säädetty etäisyysvaatimusta lailla tai valtioneuvoston asetuksilla, vaan asia on jätetty viranomaisen harkinnan varaan. Vastaava harkinta tulisi jättää myös biokaasulaitoksia koskien.

Ei ole nähtävissä, että rekisteröintimenettely aiheuttaisi kohtuuttomia vaatimuksia toiminnanharjoittajille, mikäli siihen liittyvä valtioneuvoston asetus valmistellaan hyvin. Sen sijaan nykyinen ja esitetty oikeustila on kohtuuton toiminnanharjoittajille, koska siinä esitetään rajoitettavaksi toimintaa enemmän kuin on ympäristönsuojelun osalta tarpeellista. Biokaasulaitos vähentää maatilan hajuja, joten ilmoituksenvaraisten eläinsuojien etäisyysvaatimukset naapureihin ovat ylimitoitettuja biokaasulaitostiloille.

Hallituksen esityksessä rekisteröintimenettelyn ongelmaksi nähdään se, ettei siinä voitaisi tehdä viranomaisharkintaa tai antaa määräyksiä toiminnalle. Viranomainen suorittaa myös

rekisteröintimenettelyssä harkintaa: viranomainen tutkii rekisteröinti-ilmoituksen ja pyytää ilmoitukselle täydennystä, mikäli toiminta ei täytä lainsäädännön vaatimuksia. Toisaalta ylimääräisiä määräyksiä ei ole tarpeen antaa, koska toiminnasta säädetään jo valtioneuvoston asetuksella.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

10.1 Yhdenvertaisuus

Hallituksen esityksessä annetaan ylipositiivinen arvio samankaltaisesta kohtelusta samankaltaisissa tilanteissa. Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista ei huomioi biokaasulaitoksia hajujen vähentäjinä, joten ilmoituksenvaraiset biokaasulaitoksia käyttävät eläinsuojat ovat epätasa-arvoisessa tilanteessa muihin eläinsuojiin nähden.

Toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristölupaa sellaiselle toiminnalle kuin haluaa. Tilanteessa, jossa nyt esitetty laki on ongelmallinen, toiminnanharjoittaja voi hakea käsiteltäväksi biokaasulaitoksessa maatalouden ulkopuolista syötettä tai toiselta tilalta tulevaa lantaa vähäisen määrän. Tällöin toiminnanharjoittaja pääsee biokaasulaitoksiin liittyvistä lain epäkohdista eroon, mutta eläinsuojien osalta epäkohta säilyy edelleen.

Lausunnon kirjoittajista

Eero Leppäsellä on FM tutkinto Jyväskylän yliopistosta pääaineenaan ympäristötekniikka. Lisäksi hän on opiskellut ympäristöoikeutta Itä-Suomen yliopistossa. Hänellä on 5,5 vuoden kokemus kunnan ympäristönsuojelun viranhaltijana sekä useiden vuosien kokemus ympäristönsuojelun konsultoinnista ja biokaasutoimialasta.

Pekka Vinkki on insinööri Seinäjoen ammattikorkeakoulusta. Hänellä on 18 vuoden kokemus biokaasutoimialasta sekä huomattavasti pidempi kokemus maataloudesta ja maataloustekniikasta.

Lisätiedot

Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
050 305 8319
etunimi.sukunimi@demeca.fi

Pekka Vinkki
Toimitusjohtaja
050 553 2437
etunimi.sukunimi@demeca.fi

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 11 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

Tässä liitteessä on asian hahmottamisen vuoksi esitetty rinnakkain valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista sekä ehdotus valtioneuvoston asetukseksi maatalouden biokaasulaitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista. Lopussa on myös vertailua polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksiin.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2017

Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan kiinteää, nestemäistä tai kaasumaista polttoainetta käyttäviin energiantuotantoyksiköihin, joiden polttoaineteho on vähintään 1 megawatti, mutta alle 50 megawattia (*keskisuuri energiantuotantoyksikkö*) sekä energiantuotantolaitoksiin, joihin kuuluu yksi tai useampi asetuksen soveltamisalaan kuuluva keskisuuri energiantuotantoyksikkö (*keskisuuri energiantuotantolaitos*).

Soveltamisalan rajaus jatkuu, mutta tilan säästön vuoksi lainausta rajataan.

Helsingissä XX päivänä XXXkuuta 2024

Valtioneuvoston asetus maatalouden biokaasulaitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan maataloustuotannossa muodostunutta eläinten ulosteita, virtsaa ja lantaa (likaantunut olki mukaan luettuna), jätenumero 02 01 06, maataloudessa ja puutarhataloudessa muodostuneita kasvijätteitä, jätenumero 02 01 03, sekä ympäristönhoidossa muodostuneita ympäristölle haitattomia jätteitä, kuten järvien niitossa muodostunutta kasvimassaa, jätenumero 20 03 99 sekä tarkoituksella biokaasulaitoksia varten viljeltyjä kasveja käsitteleviin biokaasulaitoksiin, joiden vuotuinen käsittelykapasiteetti on 500 – 35 000 (tai 20 000) tonnia vuodessa.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *typen oksideilla* (NOx) typpioksidia ja typpidioksidia ilmaistuina typpidioksidina (NO_2);

2) *hiukkasilla* muodoltaan, rakenteeltaan tai tiheydeltään kaikenlaisia hiukkasia, jotka ovat sekoittuneena kaasumaisessa olomuodossa näytteenottopaikan olosuhteissa ja jotka voidaan kerätä suodattamalla määritellyissä olosuhteissa analysoitavan kaasun edustavan näytteenoton jälkeen ja jotka jäävät ennen suodatinta keräyslinjaan ja suodattimen pinnalle määritellyissä olosuhteissa tapahtuvan kuivauksen jälkeen;

3) *energiantuotantoyksiköllä* kattilaa, kaasuturbiinia, polttomoottoria tai mitä tahansa muuta teknistä laitetta, jossa polttoaineet hapetetaan, jotta näin syntyvää lämpöä voidaan käyttää;

Määritelmät jatkuvat, mutta tilan säästämiseksi niitä ei kirjoiteta tähän lausuntoon pidemmästi.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *biokaasulaitoksella* laitosta, jossa tuotetaan metaania anaerobisesti mädättämällä;

2) *mädätysjäännöksellä* biokaasulaitoskäsittelyn läpikäynyttä orgaanista materiaalia

3) *olemassa olevalla biokaasulaitoksella* biokaasulaitosta, joka on otettu käyttöön ennen XX päivää XXXkuuta 2026 tai jolle on myönnetty ympäristölupa tai muu ympäristönsuojelulain mukaisen viranomaisen hyväksyntä ennen XX päivää XXXkuuta 2026 edellyttäen, että yksikkö on otettu käyttöön viimeistään XX päivänä XXXkuuta 2026;

6) *uudella biokaasulaitoksella* muuta kuin olemassa olevaa biokaasulaitosta;

Määritelmät jatkuisivat, mutta tilan säästämiseksi niitä ei kirjoteta tähän pidemmästi.

3 §

Toiminnan sijoittaminen

Toiminnan sijoittamisesta säädetään ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ssä.

3 §

Toiminnan sijoittaminen

Toiminnan sijoittamisesta säädetään ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ssä.

4 §

Rekisteröinti-ilmoituksen tekeminen ja sisältö

Keskisuuren energiantuotantolaitoksen toimintaa koskevan rekisteröinti-ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta määräajasta säädetään ympäristönsuojelulain 116 §:n 2 momentissa.

Rekisteröinti-ilmoituksen tulee sisältää:

1) toiminnanharjoittajan nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;

2) laitoksen sijaintiosoite, mikäli kyse on muusta kuin siirrettävästä energiantuotantoyksiköstä;

3) tiedot laitoksen ympäristöstä ja alueen kaavoituksesta, mikäli kyse on muusta kuin siirrettävästä energiantuotantoyksiköstä;

4) tiedot laitoksen ympäristöluvasta sekä muista voimassaolevista luvista, sopimuksista, päätöksistä ja ilmoituksista;

Ilmoitettavat tiedot jatkuvat, mutta tilan vuoksi tekstiä rajataan.

4 §

Rekisteröinti-ilmoituksen tekeminen ja sisältö

Biokaasulaitoksen toimintaa koskevan rekisteröinti-ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta määräajasta säädetään ympäristönsuojelulain 116 §:n 2 momentissa.

Rekisteröinti-ilmoituksen tulee sisältää:

1) toiminnanharjoittajan nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;

2) laitoksen sijaintiosoite;

3) tiedot laitoksen ympäristöstä ja alueen kaavoituksesta, mikäli kyse on muusta kuin siirrettävästä energiantuotantoyksiköstä;

4) tiedot laitoksen ympäristöluvasta sekä muista voimassaolevista luvista, sopimuksista, päätöksistä ja ilmoituksista;

Ilmoitettavat tiedot jatkuisivat, mutta tilan vuoksi tekstiä rajataan.

5 §

Päästöraja-arvot ilmaan johdettaville päästöille

Uusien energiantuotantoyksiköiden rikkidioksidin, typenoksidien ja hiukkasten päästöt ilmaan eivät saa 20 päivästä joulukuuta 2018 alkaen ylittää liitteen 1A taulukoiden 4 ja 5 mukaisia päästöraja-arvoja.

Olemassa olevien polttoaineteholtaan yli 5 megawatin energiantuotantoyksiköiden rikkidioksidin, typenoksidien ja hiukkasten päästöt ilmaan eivät saa ylittää liitteen 1A taulukoiden 2 ja 3 mukaisia päästöraja-arvoja 1 päivästä tammikuuta 2025 alkaen. Siihen saakka päästöt ilmaan eivät saa ylittää liitteen 1B mukaisia päästöraja-arvoja.

Teksti jatkuu, mutta tilan säästämiseksi tekstiä rajataan

5 §

Ilmaan johdettavien päästöjen rajoittaminen

Biokaasulaitoksella tulee olla menettelytavat, joilla estetään laitoksen suorat biokaasuvuodot ilmakehään ja hallitaan mädätysjäännöksen metaanin jäännöstuotantoa.

Laitosten ammoniakkipäästöjä tulee rajoittaa varastoimalla syötteet ja mädätysjäännökset nitraattiasetuksen (1250/2014) mukaisesti.

Huomiona: Lainsäädäntö ei tunne raja-arvoja ilmaan johdettaville PIPO-asetuksessa mainituille päästöille eli typen ja rikin oksideille sekä hiukkasille alle 1 MW kokoluokassa.
Biokaasulaitosten typen ja rikin oksidien sekä hiukkasten päästöt ovat tyypillisesti selvästi kiinteiden polttoaineiden polton päästöjä alhaisemmat. Niiden päästöt siis pienentyvät, kun maatila siirtyy hakelämmityksestä biokaasulla tapahtuvaan lämmitykseen.

6 §

Päästöraja-arvojen noudattamisen arviointi

Päästöraja-arvoja katsotaan liitteen 3 mukaisissa määräaikaismittauksissa tai muissa toimivaltaisen valvontaviranomaisen hyväksymissä mittauksissa noudatetun, jos:

Teksti jatkuu, mutta tilan säästämiseksi tekstiä rajataan.

6 §

Kaasupäästöjen seuraaminen

Toiminnanharjoittajan tulee luoda menettelyt, joilla varmistetaan laitoksen suorien biokaasuvuotojen ehkäiseminen.

Seurantasuunnitelma tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle osana rekisteröinti-ilmoitusta.

7 §

Savupiipun korkeus

Energiantuotantoyksikön savupiipun korkeus on mitoitettava liitteen 2 taulukon perusteella, leviämismallilaskelmalla tai polttoainekohtaisen pienten polttolaitosten piipun korkeuden määrittämismenetelmän (*piippunomogrammin*) avulla.

Teksti jatkuu, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi.

7 §

Savupiipun, pakoputken ja poistokaasuputkien korkeus

Biokaasulaitoksen pakokaasut ja kaasunjalostuslaitteiden poistokaasut on johdettava vähintään kolmen metrin korkeudelle.

8 §

Meluntorjunta

Energiantuotantolaitoksen toiminta ja siihen liittyvät liikenne-, purkaus- ja lastaustoiminnot sekä polttoaineen käsittely on suunniteltava ja sijoitettava siten, että niiden aiheuttamia meluhaittoja voidaan ehkäistä…

Energiantuotantolaitoksen toiminta on järjestettävä siten, että toiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuva melu laitoksen tavanomaisissa käyttötilanteissa ei ylitä melulle altistuvissa kohteissa päivällä (klo 7–22) melutasoa LAeq 55 dB eikä yöllä (klo 22–7) melutasoa LAeq 50 dB…

Tekstiä on rajattu tilan säästämiseksi

8 §

Meluntorjunta

Energiantuotantolaitoksen toiminta ja siihen liittyvät liikenne-, purkaus- ja lastaustoiminnot sekä polttoaineen käsittely on suunniteltava ja sijoitettava siten, että niiden aiheuttamia meluhaittoja voidaan ehkäistä…

Energiantuotantolaitoksen toiminta on järjestettävä siten, että toiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuva melu laitoksen tavanomaisissa käyttötilanteissa ei ylitä melulle altistuvissa kohteissa päivällä (klo 7–22) melutasoa LAeq 55 dB eikä yöllä (klo 22–7) melutasoa LAeq 50 dB…

Melun torjuntaa koskeva teksti voi olla identtinen PIPO-asetuksen kanssa.

9 §

Puhdistinlaitteiden jätevesien käsittely ja johtaminen

Toiminnanharjoittajan on selvitettävä energiantuotantolaitoksen jätevesien määrä ja laatu. Jos toiminnassa syntyy tai käytetään aineita, jotka sisältävät vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteessä I mainittuja aineita, on varmistuttava, ettei niitä pääse pohjavesiin, vesiympäristöön tai viemäriin.

Teksti jatkuu, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi.

9 §

Kaasun puhdistinlaitteiden jätevesien käsittely ja johtaminen

Toiminnanharjoittajan on selvitettävä kaasun puhdistinlaitteiden jätevesien määrä ja laatu. Jos toiminnassa syntyy tai käytetään aineita, jotka sisältävät vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteessä I mainittuja aineita, on varmistuttava, ettei niitä pääse pohjavesiin, vesiympäristöön tai viemäriin.

Tyypillisesti kaasun puhdistinlaitteista ei muodostu jätevesiä. Mahdollisille jätevesille voidaan kuitenkin antaa säännökset.

10 §

Öljyisten jätevesien käsittely ja johtaminen

Nestemäisten polttoaineiden täyttö- ja purkupaikkojen vedet, öljysäiliöiden suoja-altaiden vedet sekä muut vedet, jotka voivat sisältää öljyä, on johdettava öljynerottimeen tai umpikaivoon. Suoja-allasta ei tarvitse viemäröidä, jos hulevesien ja muiden vesien pääsy suoja-altaaseen on estetty.

Teksti jatkuisi, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi

10 §

Hajupäästöjen hallinta

Toiminnanharjoittajan on laadittava arvio biokaasulaitoksen hajujen leviämisestä häiriintyvien kohteiden suuntaan ja toimitettava arvio kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle rekisteröinti-ilmoituksen jättämisen yhteydessä.

Laitosta tulee operoida siten, että hajupäästöt pysyvät vähäisinä.

Huomiona: Jos laitos on hyvin lähellä häiriintyviä kohteita, niin sitä ei voi rekisteröidä, vaan se tarvitsee ympäristöluvan. Biokaasulaitoksessa ei muodostu öljyisiä jätevesiä.

11 §

Muiden jätevesien käsittely ja johtaminen

Kiinteistön talousjätevedet on johdettava jätevesiviemäriin. Talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla säädetään talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetussa valtioneuvoston asetuksessa (157/2017).

Energiantuotantolaitoksen piha-alueen hulevesien pääsy öljynerottimiin johdettaviin viemäreihin on estettävä.

Polttoaineiden ulkovarastokenttien on oltava tiivispohjaisia ja niiden hulevesijärjestelmä on varustettava kiintoaineen erotuksella.

12 §

Kiinteiden polttoaineiden käsittely ja varastointi

Kiinteiden polttoaineiden varastointi, käsittely ja siirrot on järjestettävä siten, että toiminta ei aiheuta pöly-, haju- tai roskaantumishaittaa eikä palovaaraa.

Jyrsinturpeen ja muiden vastaavien hienojakoisten polttoaineiden vastaanottoasemien tulee sijaita suljetussa hallissa tai muussa vastaavassa tilassa pöly- ja muiden ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

11 §

Muiden jätevesien käsittely ja johtaminen

Kiinteistön talousjätevedet on johdettava jätevesiviemäriin. Talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla säädetään talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetussa valtioneuvoston asetuksessa (157/2017).

Irtonaisena varastoitavien syötteiden alustan on oltava tiivispohjaisia ja niiden puristenesteet on kerättävä talteen nitraattiasetuksen mukaisesti.

Piha-alueiden hulevesien kiintoaineksien päätyminen vesistöihin on estettävä pintavalutuksella tai muulla soveltuvalla keinolla.

12 §

Kiinteiden syötteiden käsittely ja varastointi

Kiinteiden syötteiden varastointi, käsittely ja siirrot on järjestettävä siten, että toiminta ei aiheuta pöly-, haju- tai roskaantumishaittaa eikä palovaaraa.

Irtonaisena varastoitavien syötteiden alustan on oltava tiivispohjaisia ja niiden puristenesteet on kerättävä talteen nitraattiasetuksen mukaisesti.

13 §

Nestemäisten polttoaineiden käsittely ja varastointi

Nestemäisten polttoaineiden käsittelystä ja varastoinnista sekä niihin liittyvästä vuotojenhallinnasta säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) ja sen nojalla.

Lisäksi on noudatettava seuraavia vaatimuksia:

1) nestemäisten polttoaineiden säiliöiden suoja-altaan on oltava tiivis ja sen tilavuus on mitoitettava siten, että vuototilanteessa suoja-altaaseen sopii vähintään 1,1 kertaa siihen sijoitetun yksittäisen säiliön suurin varastoitava nestetilavuus;

Teksti jatkuu, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi

13 §

Lietemäisten ja nestemäisten syötteiden käsittely ja varastointi

Lietemäisten ja nestemäisten syötteiden käsittely ja varastointi on tehtävä nitraattiasetuksen (1250/2014) mukaisesti.

Huomiona: Nitraattiasetuksessa on säädetty laajasti lietelannan ja muiden orgaanisten aineiden varastoinnin rakenteellisista vaatimuksista.

14 §

Jätehuolto

Energiantuotantolaitoksen jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista tai muuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tällöin on erityisesti huolehdittava siitä, että:

Teksti jatkuu mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi

14 §

Jätehuolto

Biokaasulaitosten jätehuollolle voidaan antaa käytännössä identtiset säännökset kuin keskisuurille energiantuotantolaitoksille

15 §

Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet

Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvistä poikkeuksellisista tilanteista säädetään ympäristönsuojelulain 106 d §:ssä.

15 §

Eläin- ja kasvitauteihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet

Toiminnanharjoittajalla tulee olla kirjalliset menettelytavat eläin- ja kasvitautien torjumiseksi sekä toimintasuunnitelma eläin- ja kasvitauteihin liittyviä poikkeuksellisia tilanteita varten.

Lannoitteena käytettävän mädätysjäännöksen laadusta säädetään lannoitelailla (711/2022) ja sen nojalla annetuilla asetuksilla.

16 §

Muut poikkeukselliset tilanteet

Toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain 123 §:ssä tarkoitettujen poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi huolehdittava siitä, että ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot on ohjeistettu.

Toiminnanharjoittajan on laadittava poikkeuksellisia tilanteita varten toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman tulee sisältää vähintään ohjeet toimenpiteistä polton ja erotinlaitteiden häiriötilanteiden sekä öljy- ja kemikaalivahinkojen varalle.

Teksti jatkuu, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi.

16 §

Muut poikkeukselliset tilanteet

Toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain 123 §:ssä tarkoitettujen poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi huolehdittava siitä, että ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot on ohjeistettu.

Toiminnanharjoittajan on laadittava poikkeuksellisia tilanteita varten toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman tulee sisältää vähintään ohjeet toimenpiteistä prosessihäiriötilanteiden sekä mädätysjäännösvuotojen varalle.

Teksti jatkuisi. Biokaasulaitoksille voidaan antaa käytännössä identtiset säännökset kuin keskisuurille energiantuotantolaitoksille.

17 §

Toiminnan sekä sen päästöjen ja vaikutusten tarkkailu

Energiantuotantolaitoksen ja siihen kuuluvien energiantuotantoyksiköiden toimintaa, päästöjä ja vaikutuksia on tarkkailtava liitteen 3 mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan on laadittava tarkkailun toteuttamisesta tarkkailusuunnitelma. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava ympäristöluvan hakemisen yhteydessä lupaviranomaiselle tai rekisteröinti-ilmoituksen jättämisen yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailusuunnitelmaa voidaan täydentää tai muuttaa myöhemmin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

17 §

Toiminnan sekä sen päästöjen ja vaikutusten tarkkailu

Biokaasulaitoksen ja siihen liittyvien energiantuotantoyksiköiden ja kaasun jalostimien toimintaa, päästöjä ja vaikutuksia on tarkkailtava liitteen 3 mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan on laadittava tarkkailun toteuttamisesta tarkkailusuunnitelma. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava rekisteröinti-ilmoituksen jättämisen yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailusuunnitelmaa voidaan täydentää tai muuttaa myöhemmin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

18 §

Kirjanpito ja tietojen toimittaminen

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa energiantuotantolaitoksen toiminnasta liitteen 3 kohdan 5 mukaisesti.

Teksti jatkuu, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi

18 §

Kirjanpito ja tietojen toimittaminen

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa biokaasulaitoksen toiminnasta liitteen 3 kohdan 5 mukaisesti.

Säännös voisi olla käytännössä identtinen keskisuurten energiantuotantolaitosten säännöksen kanssa.

19 §

Toiminnan muutostilanteisiin liittyvä ilmoitusvelvollisuus

Valvonnan kannalta olennaisia muutoksia sekä toiminnan pitkäaikaista keskeyttämistä ja lopettamista koskevasta luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnanharjoittajan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ympäristönsuojelulain 170 §:ssä.

20 §

Toiminnan lopettamiseen liittyvät toimet

Toiminnan päättyessä toiminnanharjoittajan on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion valvontaviranomaiselle, suunnitelma energiantuotantoyksikön rakenteiden poistamisesta sekä maaperän ja pohjaveden mahdollisen pilaantumisen selvittämisestä.

Toiminta-alue on saatettava toiminnan loputtua sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Toiminta-alue on siistittävä ja alueelle varastoidut jätteet ja vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi siten kuin jätelaissa säädetään. Toiminnan lopettamisen jälkeisistä vastuista säädetään ympäristönsuojelulain 94 §:ssä.

19 §

Toiminnan muutostilanteisiin liittyvä ilmoitusvelvollisuus

Valvonnan kannalta olennaisia muutoksia sekä toiminnan pitkäaikaista keskeyttämistä ja lopettamista koskevasta rekisteröitävän toiminnanharjoittajan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ympäristönsuojelulain 170 §:ssä.

20 §

Toiminnan lopettamiseen liittyvät toimet

Toiminnan päättyessä toiminnanharjoittajan on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle suunnitelma biokaasulaitoksen rakenteiden poistamisesta sekä maaperän ja pohjaveden mahdollisen pilaantumisen selvittämisestä.

Toiminta-alue on saatettava toiminnan loputtua sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Toiminta-alue on siistittävä ja alueelle varastoidut jätteet ja vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi siten kuin jätelaissa säädetään. Toiminnan lopettamisen jälkeisistä vastuista säädetään ympäristönsuojelulain 94 §:ssä.

Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

21 §	**21 §**
Yleisessä tietoverkossa julkaistavat tiedot	**Yleisessä tietoverkossa julkaistavat tiedot**
Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion ympäristölupaviranomaisen on julkaistava energiantuotantolaitoksista yleisessä tietoverkossa seuraavat ympäristönsuojelulain 106 e §:ssä tarkoitettuun rekisteriin talletetut tiedot:	Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ympäristölupaviranomaisen on julkaistava biokaasulaitoksista yleisessä tietoverkossa seuraavat ympäristönsuojelulain 106 e §:ssä tarkoitettuun rekisteriin talletetut tiedot:
1) energiantuotantolaitokseen kuuluvien yksiköiden polttoaineteho (megawattia);	1) biokaasulaitoksen syötteiden käsittelykapasiteetti (tonnia vuodessa);
Teksti jatkuu, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi	*Teksti jatkuisi. Käytännössä säännös olisi identtinen keskisuurten energiantuotantolaitosten säännöksen kanssa.*
22 §	**22 §**
Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	**Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset**
Tässä ovat voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	*Tähän tulisivat voimaantulo- ja siirtymäsäännökset*

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 23 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

Valtioneuvoston asetuksella nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (314/2020) annetaan säännöksiä jakeluasemien teknisistä rakenteista sekä maaperän ja pohjaveden suojelusta. Koska niistä ei ole säädetty energiantuotantolaitosten asetuksessa tarkasti, niin niistäkin on tarpeen antaa omat säännöksensä biokaasulaitoksille.

5 §

Jakeluaseman tekninen rakenne

Sen lisäksi, mitä tässä asetuksessa säädetään, jakeluaseman teknistä rakennetta koskevista vaatimuksista säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Jakeluaseman, josta polttoainetta luovutetaan pääasiassa moottorikäyttöisen ajoneuvon tai moottorikäyttöisen vesikulkuneuvon polttoainesäiliöön, teknisestä rakenteesta säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen (682/1990) 67 §:n nojalla voimaan jätetyissä säännöksissä.

Jakeluaseman, josta polttoainetta luovutetaan moottorikäyttöisen ajoneuvon tai vesikulkuneuvon taikka ilma-aluksen polttoainesäiliöön, nestemäisten polttoaineiden varastointiin ja käsittelyyn tarkoitettujen laitteiden ja rakenneosien on oltava jakeluasemia ja niiden laitteita koskevan standardin SFS 3352 vaatimusten tai muiden vastaavan tasoisten vaatimusten mukaisia.

5 §

Biokaasulaitoksen tekninen rakenne

Sen lisäksi, mitä tässä asetuksessa säädetään, biokaasulaitoksen teknistä rakennetta koskevista vaatimuksista säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Huomiona. Biometaanin jakeluasemille on omat turvallisuusstandardinsa, mutta koska kaasumaisten polttoaineiden jakelu ei kuulu ympäristönsuojelulain nojalla luvitettaviin tai rekisteröitäviin toimintoihin, niin niistä ei säädettäisi tässä kohdin.

Liite

ASIANTUNTIJALAUSUNTO 24 (24)
Eero Leppänen
Prosessisuunnittelija
Demeca Oy
9.10.2024

6 §

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Jakeluaseman polttoainesäiliöiden on oltava rakenteeltaan tiiviitä sekä kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on suojattava korroosiolta ja niiden on oltava hyväkuntoisia.

Säiliöt on varustettava vuodonilmaisujärjestelmällä. Säiliöiden on oltava kaksivaippasäiliöitä taikka suoja-altaaseen sijoitettuja yksivaippasäiliöitä. Maan alle sijoitettujen säiliöiden tulee kuitenkin olla aina kaksivaippasäiliöitä. Suoja-altaan tilavuus on mitoitettava siten, että vuototilanteessa suoja-altaaseen sopii vähintään 1,1 kertaa siihen sijoitetun suurimman yksittäisen säiliön tilavuus.

Polttoaineputkisto ei saa läpäistä hiilivetyjä eikä muita polttoaineiden aineosia ja se on suojattava korroosiolta. Putkisto on asennettava ja suojattava siten, että se kestää mekaanista ja kemiallista rasitusta.

Viemäriputkiston ja siihen liitettyjen tarkastuskaivojen, hiekanerottimien ja öljynerottimien sekä liitoksissa käytettävien tiivisteiden on kestettävä polttoaineiden kemiallista vaikutusta. Pesuhallin lattian, hiekanerottimien ja viemäreiden on kestettävä käytettävien pesuaineiden vaikutusta.

Teksti jatkuu, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi.

6 §

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Biokaasulaitoksen reaktorin ja lieteputkistojen on oltava rakenteeltaan tiiviitä sekä kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Materiaalien on kestettävä lietteen vaikutusta ja niiden on oltava hyväkuntoisia.

Biokaasureaktori on varustettava ylivuodon hallintajärjestelmällä. Ylivuodon hallintajärjestelmä on mitoitettava siten, että se on riittävä laitoksen pumppauksille.

Biokaasuputkistot eivät saa läpäistä metaania ja niiden on kestettävä rikkivedyn kemiallinen vaikutus. Putkisto on asennettava ja suojattava siten, että se kestää mekaanista ja kemiallista rasitusta.

Lieteputkistojen ja niihin liitettyjen toimilaitteiden sekä liitoksissa käytettävien tiivisteiden on kestettävä lietteiden kemiallista vaikutusta sekä pumppujen tuottama paine. Maanalaisten paineellisten putkistojen tulee olla standardin SFS-EN 12201 mukaisia paineviemäriputkistoja.

Teksti jatkuisi, mutta sitä lyhennetään tilan säästämiseksi.